

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19450>

Özet

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk Ölçe?i, e?itim yönetimi alan?nda kullan?lan, uyarlama türünde bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenlerin, okul yöneticilerinin sergiledi?i da??t?mc? liderlik rollerine ili?kin alg?lar?n? ve okulun bu tür bir liderlik yakla??m?na ne kadar haz?r oldu?unu de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, 39 maddeden olu?makta ve 5 farklı alt boyutu ölçmektedir. Ara?t?rmac?lar, bu ölçe?i kullanarak okul ba?lam?nda liderli?in da??t?m? ve payla??m?n?n mevcut durumunu tespit etmeyi hedeflemiştir.

Ölçe?in derecelendirme yap?s?, kat?l?mc?lar?n alg?lar?n? 5'li **Likert** tipi bir formatta ifade etmelerine olanak tan?r. Ölçek, özellikle okul yöneticilerinin liderlik rollerini ö?retmenlerle ne ölçüde payla?t???n? ve bu payla??ma yönelik organizasyonel haz?r bulunu?lu?u ortaya koymak için tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Da??t?mc? liderlik, liderlik, okul yönetimi, haz?r bulunu?luk, **ö?retmen alg?s?**, Likert ölçe?i, e?itim yönetimi, örgütsel yap?.

Yazarlar

?. B. Arabac?, S. Karabatak, H. Polat.

Amaç

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk Ölçe?i'nin temel amac?, ortaö?retim okullar?nda görev yapan ö?retmenlerin, okul yöneticilerinin sergiledi?i **da??t?mc? liderlik** rollerine ili?kin mevcut alg? düzeylerini belirlemektir. Bu araç, liderlik sorumluluklar?n?n okul içerisindeki farklı payda?lar arasında nas?l da??t?ld???n? ve bu da??t?m?n etkinli?ini ö?retmen gözünden de?erlendirmek için kritik bir rol üstlenmektedir.

Ölçek aynı zamanda, okulun genel olarak **da??t?mc? liderlik** uygulamalar?na ne derecede uygun bir kültürel ve yap?sal zemine sahip oldu?unu ölçmeye yard?mc? olur. Ölçek maddeleri, okulun vizyon ve misyon beyanlar?n?n netli?i ve amaçlarla uyumu gibi örgütsel haz?r bulunu?luk göstergelerini de kapsamaktadır.

Yap?

Ölçek, e?itim bilimleri ve örgütsel psikoloji ba?lam?nda **da??t?mc? liderlik** haz?r bulunu?lu?u yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, liderli?in tek bir ki?ide toplanmas?ndan ziyade, okulun her kademesinde payla??lan ve ba?lama özgü bir eylem olarak görülmesini temel alır. Ölçek, bu

liderlik modelinin uygulanabilirli?i için gerekli olan çevresel ve alg?sal faktörleri de?erlendirir.

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk Ölçe?i, toplam 39 maddeden olu?makta ve bu maddeler be? (5) farklı alt boyutta kümelenmektedir. Bu alt boyutlar, muhtemelen liderlik görevlerinin payla??m?, i?birli?i kültürü, vizyonun ortakla??, profesyonel ö?renme ve örgütsel destek gibi da??t?mc? liderli?in temel bile?enlerini temsil etmektedir.

Geçerlik

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk Ölçe?i, orijinalinde yabanc? dilde geli?tirilmis? bir ölçe?in Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?dır. Uyarlama sürecinde, dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yapı geçerli?i çal??malar?nın yapılması beklenir. Ancak, bu özet kaynakta spesifik geçerlik katsayılarına (örneğin, KMO de?erleri, faktör yükleri veya korelasyon analizleri) dair detaylı bilgi sunulmamıştır.

Ölçe?in yapı geçerli?i, genellikle **faktör analizi** yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Detaylı geçerlik analizleri, Arabacı, Karabatak ve Polat (2016) tarafından yayımlanan orijinal makalede (Kastamonu E?itim Fakültesi Dergisi) yer almaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik bilgileri bu kaynakta detaylı olarak sunulmamıştır. Bir psikometrik aracın güvenilirli?i, genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) ile de?erlendirilir. **Uyarlama** çal??malarında, yeni kültürdeki örneklem üzerinde yüksek iç tutarlılık katsayılarının elde edilmesi, ölçe?in tutarlı sonuçlar verdiğini gösterir.

Ölçe?in 39 madde ve 5 alt boyuttan olu?ması, her bir alt boyut için ayrı ayrı güvenilirlik analizlerinin yapılması gerektiğini düşündürmektedir. Güvenirlik çal??malarının detaylarına erişmek için referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in 5 alt boyuta sahip olması, **Faktör Analizi** (Exploratory Factor Analysis - EFA veya Confirmatory Factor Analysis - CFA) tekniklerinin uygulandığını göstermektedir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak ölçülmesi beklenen da??t?mc? liderlik bile?enlerini gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için kullanılır.

Faktör analizi sonucunda, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yüklerle ayrıldığını ve faktörler arası korelasyonların kabul edilebilir düzeyde olduğunu varsayabiliriz. Bu analizler, ölçe?in yapısal bütünlüğünü ve **da??t?mc? liderlik** yapısının başarılı bir şekilde temsil ettiğini kanıtlar.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Ka??t tabanlı veya dijital uygulama için uygun, öz bildirim ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itim Profesyonelleri, özellikle ortaö?retim kurumlarında görev yapan ö?retmenler.

Age Group: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Population Details: Ortaö?retim (lise) kademesinde görev yapan ö?retmenler. Ölçek, yöneticilerin liderlik rollerine ili?kin **ö?retmen alg?lar?** üzerinden veri toplar.

Test Methodology: 5'li **Likert** Tipi Derecelendirme. (1=Hiç Kat?lm?yorum - 5= Tamamen Kat?l?yorum). Yüksek puanlar, da??t?mc? liderlik uygulamalarına yönelik yüksek haz?r bulunu?luk ve olumlu alg? düzeyini i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

E?itim yönetimi, okul kültürü, örgütsel haz?r bulunu?luk, Likert, psikometri, **uyarlama**, Kastamonu E?itim Fakültesi Dergisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Songül Karabatak (s_halici@hotmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2016 (Uyarlama çal??mas?nın yay?nland??? y?I).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif durumu hakkında net bir bilgi sunulmam??t?r. Akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar (Songül Karabatak) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: [dagitimci-liderlik-hazir-bulunusluk-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Arabac?, ?. B., Karabatak, S. ve Polat H. (2016). Ortaö?retim Okulu Yöneticilerinin Da??t?mc? Liderlik Rollerine ?li?kin Ö?retmen Alg?lar?. *Kastamonu E?itim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 1015-1032.

Makalenin çevrimiçi eri?im adresi: 79.123.169.199

Da??t?mc? Liderlik Haz?r Bulunu?luk Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

39 madde ve 5 alt boyut

Okul, aç?kça yaz?lm?? vizyon ve misyon ifadelerine sahiptir.

Okulun amaçlar? misyon ifadeleriyle uyumludur.